

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. III. Ianuen. distributionis. De eadem materia, An seilicet vocato majori natu, attendatur prærogativa lineæ, vel illa ætatis, ubi non agitur de saccessione in bonis ad commodum majorsi natu, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

I A N V E N.

DISTRIBUTIONIS

INTER

Ioannem Benedictum de Franchis,
Augustinum Monegliam, Franciscum
Mariam, & Camillum
Mariam fratres de
Oria.

Responsum pro veritate.

De eadem materia, An scilicet vocato majori natu, attendatur praerogativa lineae, vel illa aetatis, ubi non agitur de successione in bonis ad commodum maioris natu, sed de distributione, seu administratione ad favorem aliorum; Et concluditur pro aetate.

S V M M A R I V M.

- 1 Acti series.
- 2 Resolutio dubii pro aetate, & de ratione.
- 3 De casibus, in quibus attendatur major aetas per naturam.
- 4 Frater maior retinet scripturas, & claves, ac similes habet praerogativas.
- 5 Eleemosynae sunt distribuendae per seniores.
- 6 An in istis majoratibus administratoris potius, quam successioris suffragetur proximitas ultimo morienti, vel qualitas lineae admittit.
- 7 De materia attendendi proximitatem gravantis, vel gravati remissivè.
- 8 Observantia in uno casu, vel genere personarum, non insinuat in alterum diversum.

D I S C. III.

BRancaleo Lercarius, juxta laudabilem Civitatis Januensis morem, instituit quemdam montem super certis bonis, quorum fructus inter ejus filios & descendentes, juxta majorem vel minorem indigentiam, ac respectivè praelationem lineae masculinae magis quam foeminae, singulis annis distribui deberent, demandata distributione seu dispensatione duobus natu majoribus inter eosdem filios & descendentes; Neglectis autem aliis filiis, qui ex dicto testatore superstitibus fuerunt, utpotè mortuis absque prole, Duo tantum in consideratione habebantur, Nicolaus scilicet primogenitus mortuus absque prole masculina, ac Simeon secundogenitus, cujus tantum filii, nepotes, & pronepotes, sive posteriores descendentes masculi, ob sexus, & familiae praerogativam hanc distributionem longo tempore fecerunt; Defecta verò demum hac linea masculina in Joan. Baptista & Thoma de Lercariis ultimis possessoribus, Hinc orta est quaestio inter Franciscum Mariam, & Camillum Mariam fratres de Oria per triplex medium foemininum descendentes à Joanne Baptista Lercario dicti Simeo-

nis nepote, qui tamen erant aetate juniores, ac Joannem Benedictum de Franchis & Augustinum Monegliam per quinque vel sex media, descendentes à Peretta unica filia foemina dicti Nicolai, qui erant aetate majores, Quibus scilicet hac praerogativa faciendi hujusmodi distributionem competeret, Atque desuper, (incertum est ex qua parte) pro veritate consultus.

Deductis cum consueto allegationum apparatu, ad quem vulgus principaliter respicere solet, iis tunc quae pro utraque sententia habentur in *Mutinen. disc. 1.* super quaestione inter praerogativam lineae ac illam aetatis; In isto casu pro aetate potius mihi probabilius visum est responderi debere, ignotum tamen est, qualis fuerit controversiae eventus.

Quamvis etenim ex deductis *d. disc. 1. & 2.* ubi agitur de quaestione successione in bonis, eorumque fructione ad proprium commodum, & utilitatem, omnino verior videatur opinio assistens lineae potius quam aetati; In hac tamen facti specie contrarium verius videbatur, eo quia non agebatur de Majoratu successorio, sed de Majoratu administratorio, ita ordinato ratione majoris prudentiae, quae in personis maioris aetatis per veritatem frequentius existit, quam in habentibus praerogativam majoratus per fictionem legis ratione lineae, ut in terminis specialibus distributionis seu dispensationis fructuum *Surd. conf. 455. per totum;* Et de administratione feudi dividui *Honded. conf. 70. lib. 2. Malus conf. 22. Gratian. discept. 695.* Ac in terminis jurispatronatus vel similis juris intellectualis *Gratian. discept. 645. & 834. Lotter. lib. 2. quest. 11. num. 93. & alii de quibus d. disc. 1.* Tunc enim commodum est aequale omnium de linea seu genere vocato, inter quos, tanquam unum corpus, seu unam universitatem constituentes, seniores seu magis aetatis quamdam majorem praerogativam à natura vel à communi consuetudine habere videntur circa exercitium illorum jurium, quae habitu sunt pluribus communia, omnibusque in solidum competentia, sed actu oportet vel congruit per unum tantum explicari, juxta ea quae frequenter habentur in *tit. de praeminentiis* super juribus & praeminentiis competentibus Capitulo, explicandis per primam Dignitatem vel antiquiorem Canonicum cum similibus.

Hinc habemus, quod pluribus fratribus vel aliis in communione viventibus, exercitium actuum individuorum ab uno tantum explicandum, de iure competit fratri maiori, puta retentio clavium, seu scripturarum, custodia Castris, & similia, ex deductis per *Franc. Marc. decis. 839. par. 1. Cavalcan. decis. 25. nu. 17. p. 2. Amendol. ad Franch. decis. 386. Fontanell. de pact. claus. 4. gloss. 9. par. 2. num. 66. Michalor. de fratr. par. 3. c. 37. num. 3. cum seqq.* Et in specie quod in distribuendis eleemosynis, vel aliis subventionibus, seniores sine praefereudi iunioribus *Tiraquell. de primogenitura in praesat. num. 147.*

Et quamvis pro fratribus de Oria duae peculiares concurrerent circumstantiae, ob quas, non obstante minori aetate, iuxta regulas primogeniorum ac maioratum, alios vincere deberent, Primò scilicet, quod essent de linea Simeonis, in qua istud ius semper resedit, nunquam verò in altera linea Nicolai stipitis aliorum concurrentium, unde intrat regula de linea admittit in exclusionem lineae non admittit; Et secundò quod essent

proximiores Thomæ & Joanni Baptistæ ultimò defunctis, à quibus Joannes Benedictus & Augustinus erant remotissimi per 14. vel 15. gradus civiles. quamvis quoad testatorem essent æquales, ex hodie receptissima propositione regulandi proximitatem à persona gravati magis quam gravantis.

Attamen ultra limitationem quæ dictæ regulæ tradi solet, & de qua *apud Merlin. decisio 520. numero 11 cum sequent. aliàs decisio 519 part. 5. rec.* de attendenda magis proximitate gravantis, quando fit novus transitus de uno genere personarum ad alterum, sive de uno ad alterum substitutionum gradum, super quo motivo parum insistebam ob plures declarationes, quas dicta limitatio patitur, ut pluries infra occasione agendi de hac materia proximitatis magis gravati quam gravantis vel e contra, præsertim in *Romana fideicom. de Victoris disc. 23.* Ponderabam utram considerationem cessare ex eodem principio, quod non ageretur de successione uni potius in alterius exclusionem defendenda, sed ageretur solum de administratione juris competentis omnibus constituendis unum corpus individuum, seu quamdam speciem Collegii absque distinctione linearum vel graduum, ut in proposito excludendi terminos reciproca linearis, ac difficultates in ea cadentes super successione ad portionem unius lineæ defectæ in iuris vel bonis, de ipsorum natura, vel ex testatoris voluntate individuis, ponderatur infra in *Romana palatii de Capranica disc. 106* & conferunt quæ habentur in *Mutinen. feudorum de Rangonis sub tit. de feudis disc. 8.*

Et quoad contrariam observantiam, quod scilicet hoc jus referat in linea Simeonis, & non in altera Nicolai, facilis videbatur responsio, quod id proveniebat à prælatione lineæ masculinæ per testatorem prius vocatæ ac prædilectæ ob decorem agnationis & familiæ, sed cessante ista circumstantia, cum concursus esset inter omnes æquè cognatos, ac de diverso genere, intrabat nunc ex integro quidam nonus ordo in diverso genere habente in omnibus jus cœquale in distributione passiva, à qua jus activum tanquam ut supra inter plures unum corpus seu unum collegium constituentes regulari debere credebam; Et consequenter observantia in uno casu quandam peculiarem rationem habente non influit in alterum diversum, ac habentem diversam rationem.

PISAUREN. MAIORATVS

PRO
COMITE HYPPOLITO

CVM

MARCHIONE FRANCISCO MAR
DE SANCTINELLIS.

*Casus decisis per Rotam pro Comite
Hyppolito.*

De eadem materia, An scilicet in Majoratu attendi debeat prærogativa ætatis vel illa lineæ, & concluditur pro prærogativa ætatis.

Erecto principaliter Majoratu super aliquo castro vel alia re conspicua, ac in aliis prædiis & bonis accessorie seu contextivè annexis, si casus præbeat, ut casus præter voluntatem testatoris alteri deferatur, An remaneat majoratus in aliis bonis.

S V M M A R I V M.

- 1 **F** Acti series.
- 2 Resolutiones causæ.
- 3 De opinione Alexan. & sequacium, ut in majoribus Italia attendatur solum prærogativa ætatis.
- 4 Admittitur hæc opinio ex voluntate testatoris.
- 5 De conjecturis, & circumstantiis, ex quibus illa voluntas resultat.
- 6 An, ubi agitur de Castris, & bonis jurisdictionibus major ætas attendi debeat.
- 7 Consideratur, An dispositio concepta sit lingua Latina vel vulgari.
- 8 Attenditur item, an testator consideraverit necesse distinctionem linearum.
- 9 Vbi majoratus principaliter institutus est super aliquo re conspicua, & accessorie super aliis bonis, a dicta re cessante cesset dispositio in aliis.

D I S C. I V.

Comes Petrus Antonius de Sanctinellis dominus Castri Metulæ, plures habens filios, diversis dispositionibus, ac perpetuo successivo & reciproco fideicommissio inter eos ordinatis, hæc specie disposuit, ut semper & perpetuo castrum prædictum esse deberet filii vel descendenti masculi ætate majoris, qui ejus Gubernator ac dominus in vita esse deberet, quodque ille qui esset Comes & dominus castri, haberet pariter in via dominium ac fruitionem quorundam aliorum prædiorum intra ejusdem castra limites & alibi respectivè existentium; Mortuis autem pluribus ex dictis filiis absque prole, atque durantibus tantum beneis Palmerini & Francisci Mariæ qui prolem habuerunt, Castrum prædictum unà cum aliis bonis ut supra obvenerit in Alexandrum dicti Francisci Mariæ filium natu majorem, quo defuncto, superstitite Francisco Maria juniore filio.